

Zápis

ze 140. zasedání Akademického senátu MFF konaného dne 20. června 2007

Přítomni: I. Barvík, O. Bílek, J. Dolejší, P. Kaplický, P. Kolman, P. Knobloch, L. Krump, R. Kryl, J. Mlček, Z. Prášková, M. Rotter, P. Valtr, M. Zahradník, K. Zvára, V. Flaška, J. Lipovský, J. Trnka, K. Tůma, O. Zajíček
Omluveni: J. Pešička, M. Pospíšil, M. Děcký, D. Kolovratník, J. Verfl
Nepřítomni:
Hosté: J. Anděl, J. Fischer, A. Havlíčková, P. Karas, Z. Němeček, L. Přeč, M. Radecki, L. Skála, L. Surá

Program zasedání:

1. Schválení programu zasedání a kontrola zápisu ze 139. zasedání.
2. Informace vedení fakulty.
3. Vystoupení prorektora UK J. Bednáře.
4. Pravidla pro organizaci studia na MFF (první čtení).
5. Schválení podmínek přijetí ke studiu na akademický rok 2008/09.
6. Volba 1. místopředsedy a předsedů komisí AS.
7. Vyhlášení voleb do zaměstnanecké komory AS MFF a do AS UK.
8. Stanovení termínů zasedání senátu v zimním semestru.
9. Různé.

Zasedání řídil předseda AS K. Zvára. Úvodem přivítal přítomné hosty, zejména prorektora UK J. Bednáře, děkana Z. Němečka a další členy vedení MFF a také tři nově zvolené členy studentské komory senátu, kteří se ujmou svých mandátů 1. října 2007.

1. Schválení programu zasedání a kontrola zápisu ze 139. zasedání AS.

Tichým souhlasem byl schválen program zasedání v podobě navržené předsednictvem AS a po drobných gramatických úpravách i zápis z květnového zasedání.

2. Informace vedení fakulty.

Děkan Z. Němeček podal přehlednou informaci o činnosti vedení fakulty od 23. 5. 2007:

Ekonomické záležitosti

- a) Je zvažováno zvýšení stipendia doktorandů o částku 1000,- Kč za úspěšně vykonanou zkoušku z angličtiny: odhadem by se reálně týkalo asi 76 studentů. Vedení fakulty definitivně rozhodne v září t.r., změna by byla účinná od nového akademického roku.
- b) Byly vydány Zásady č.1/2007 pro tvorbu a čerpání fondů MFF. Jsou vystaveny na adrese: <http://www.mff.cuni.cz/vnitro/dekan/2007/zasady01.htm>

Studijní agenda

- a) Studijní proděkaní předkládají senátu *Pravidla pro organizaci studia na MFF* a návrh podmínek pro přijímací řízení pro akademický rok 2008/09. Vědecká rada fakulty na své schůzi dne 6. června t.r. doporučila zrušení přijímacích zkoušek do bakalářského studia.
- b) Pokračuje rozšiřování Studijního informačního systému fakulty, a to ve studijní i nestudijní části.
- c) V pondělí 11. 6. t.r. se konaly přijímací zkoušky na MFF.
- d) Přípravuje se úvodní soustředění studentů nového prvního ročníku na Albeři (1. – 9. září 2007).

Věda a zahraniční styky, knihovna

- a) K datu 1. června byla jmenována nová ediční komise fakulty, ke stejnému datu děkan vydal novelu směrnice pro ediční činnost MFF. Vše je vystaveno na www.
- b) Prorektor M. Horyna pracuje na materiálu *Kritéria pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem na UK*. VR UK má dokument projednat 28. 6. t.r.
- c) Přípravuje se hodnocení výzkumných záměrů. Sleduje proděkan V. Beneš.
- d) Na cenu ministryně školství ani na udělení ceny *Česká hlava* nedošly žádné náměty.

Personální a mzdová agenda

- a) Nový mzdový předpis UK: AS UK schválil návrh tak, jak byl předložen, došlo k jediné změně proti návrhu – tarify musejí být aplikovány nejpozději do 1. 12. 2007. Vedení schválilo nový vzor pro platový výměr pracovníků MFF. Všechny složky platu a rozpis jednotlivých zdrojů budou na jednom výměru.
- b) Mgr. Jakub Čížek, Ph.D., odborný asistent Katedry fyziky nízkých teplot, dostal Cenu Učené společnosti České republiky v kategorii *mladý vědecký pracovník* pro rok 2007. Cena byla slavnostně předána 14. května 2007.
- c) Kolegium schválilo udělení pamětní medaile MFF profesoru Jürgenu Ehlersovi, emeritnímu řediteli Albert-Einstein Institute v Golmu u Postupimi. Návrh podal prof. J. Bičák. Dále bude v těchto dnech udělena pamětní medaile fakulty řediteli Gymnázia v Jevíčku RNDr. Dagu Hrubému (na oslavě 110. výročí existence jevíčského gymnázia medaili předá vedoucí KDM doc. J. Bečvář).

Provoz a rozvoj

- a) Proděkan M. Tichý a tajemník pokračují v jednáních týkajících se rekonstrukce fasády v Troji (finance na rekonstrukci jsou stále zablokované). Proděkan M. Tichý dále reprezentuje MFF na schůzkách ohledně budování kampusu na Albertově.
- b) Do konce června by měly být instalovány do malostranského refektáře nové varhany, v průběhu července se budou ladit.
- c) V malostranské budově byl zahájen zkušební provoz kartového bezpečnostního systému.

Různé

- a) V Brně se 15. 6. t.r. uskutečnila schůzka děkanů přírodovědných fakult. Byla věnována přípravě návrhu na vytvoření tzv. výzkumných fakult.
- b) Slavnostní setkání zaměstnanců ve Valdštejnské zahradě bude v pondělí 25. června t.r. Pozvánky byly rozeslány. Zváni jsou všichni členové AS MFF.

Informace děkana doplnil proděkan J. Anděl stručnou zprávou o výsledcích letošního přijímacího řízení. Přijímací zkoušky proběhly bez jakýchkoliv problémů, dostavilo se k nim 697 přihlášených; do prezenčního bakalářského studia bylo podmíněně přijato na fyziku 193 uchazečů (loni 155), na informatiku 357 uchazečů (loni 300) a na matematiku 351 uchazečů (loni 302). Pouze 139 uchazečů, kteří nedosáhli minima 40 bodů, přijato nebylo. Dlouholetá zkušenost ukazuje, že z podmíněně přijatých se obvykle zapisuje ke studiu cca 2/3 uchazečů. Z uvedených čísel je vidět, že po několikaletém poklesu počtu zájemců o studium na MFF nastal letos mírný, ale nadějný obrat.

V následné diskusi reagovali na několik dotazů a připomínek děkan Z. Němeček, proděkan J. Anděl a prorektor J. Bednář. Děkan k dotazu J. Trnky o důsledcích případných rozpočtových škrťů v rezortu školství (o 1 mld. Kč?) uvedl, že zatím nic není rozhodnuto, zdá se, že ministryně školství ještě bude usilovat o nápravu; rovněž není jasné, jak by byl případný škrť strukturován a v jaké míře by se týkal vysokých škol. K dotazu P. Kaplického upozornil, že podrobné informace o změnách v čerpání ze sociálního fondu jsou pro fakultní veřejnost k dispozici na internetu v podobě příkazu děkana. Proděkan J. Anděl souhlasně podpořil názor M. Zahradníka, že letošní vzrůst počtu přijatých uchazečů o studium na MFF lze hodnotit jako příznivou změnu. Krátce byla diskutována problematika nových pravidel pro průběh habilitačních a jmenovacích řízení na UK. I. Barvík upozornil na poněkud nevyvážený vzájemný poměr započítávané

výuky a odborných publikací. Děkan upozornil na fakt, že pravidla jsou dána nikoliv fakultou, ale jednotně na UK. Prorektor J. Bednář upřesnil, že požadavky budou vždy společné pro skupiny fakult přírodovědných, humanitních a lékařských. Jednotlivé fakulty v dané skupině budou moci tyto podmínky upravit ve smyslu zpřísnění, nikoliv však zmírnění. P. Kaplický v této souvislosti vyjádřil přání, aby byl senát informován o tom, jaká kritéria navrhovala MFF. K současné situaci s bakalářskými promocemi v malostranském refektáři (dotaz K. Zváry) uvedl prorektor J. Bednář, že nyní po instalaci a zprovoznění varhan se vedení UK k otázce promoci vrátí a bude ji urychleně řešit.

3. Vystoupení prorektora UK J. Bednáře.

Pozvání předsednictva AS k účasti na zasedání senátu přijal prorektor UK Jan Bednář, který je zároveň delegátem UK v Radě VŠ a jejím místopředsedou. V krátkém vystoupení se vyjádřil k některým současným aktuálním problémům týkajícím se UK i obecně vysokého školství.

Zpráva OECD o VŠ v ČR: Skupina inspektorů OECD provedla analýzu vysokého školství v ČR, vydala expertní zprávu a vyslovila některá doporučení. Na základě zadání šlo o manažerský pohled kompetentních odborníků na naše VŠ jako zdroje kvalifikovaných pracovních sil. Výsledná zpráva není komplexním pohledem na celou oblast, jsou však ze strany MŠMT a vlády tendence účelově ji tak interpretovat. Většina zprávy se týká bakalářského studia a vyšších odborných škol. Je kritizován příliš velký počet VOŠ a nedostatečná úroveň řady z nich, jen asi 25 jich má předpoklady pro akreditaci bakalářského studia. Zpráva obsahuje i stanovisko ke školnému; přes politickou neprůchodnost v současné době doporučuje, aby se studenti na financování svého vzdělávání podíleli. S manažerskou povahou zprávy souvisí i názory na omezení akademické samosprávy VŠ. Rada VŠ vyjádřila stanovisko, že o některých doporučeních zprávy je možné uvažovat, aniž by bylo nutné zasahovat do současné podoby akademické samosprávy.

Pravděpodobné představy vládní koalice o blízké budoucnosti vysokoškolského vzdělávání: V maximální míře bude podpořen bakalářský stupeň studia, za optimální se považuje, aby asi pouze 50% jeho absolventů pokračovalo ve studiu magisterském. Právě tak jsou tendence omezit dnešní počty studentů doktorského studia. Uvažuje se však o tom, že vybraným VŠ nebo fakultám bude přiznán charakter škol výzkumného typu; na těchto školách by bakalářské studium nebylo prioritou, ale mohly by s podporou svého vědeckého potenciálu vychovávat bakaláře ve vymezených náročných oborech jako vedlejší produkt.

Centralizace databází: Na UK v současné době probíhá sjednocování databází. Hlavními argumenty pro to jsou vydávání dodatků k diplomům, možnost zapisování výběrových předmětů na celé UK, možnost zařazení UK do klubu univerzit se vzájemným uznáváním kreditů aj. Realizace je komplikovaná, naráží především na různý stupeň elektronizace databází na jednotlivých fakultách.

Poplatky za studium: Vyměřování poplatků na UK se nyní provádí centrálně, a to jednou měsíčně. Existuje možnost přezkumu, o který pravidelně žádá asi 50% studentů, zhruba asi 30% poplatků bývá prominuto.

Finance: VŠ vycházely z předpokladu, že jejich rozpočty posílí cca o 1 mld. Kč (chybí však spíše 2 mld. Kč), nyní hrozí v rámci vládní ekonomické reformy snížení zhruba o tutéž položku. MŠMT usiluje o revizi, aby byly zachovány slibované priority v podpoře vzdělávacího systému. V případě neúspěchu by to mohlo vést ke stagnaci počtu studentů, k omezení rozvojových programů nebo ke snížení normativů.

Výuka na UK v angličtině: Již asi 80% studijních programů na UK je akreditováno s doložkou, že mohou být vyučovány v angličtině, avšak v reálné praxi zatím probíhá v angličtině jen asi 10% výuky.

Bílá kniha terciálního vzdělávání: V současné době se připravuje Bílá kniha terciálního vzdělávání a na ni navazující zákon o terciálním vzdělávání, který by v blízké budoucnosti nahradil stávající zákon o vysokých školách.

Diskuse:

Z podnětu M. Zahradníka se prorektor ještě vrátil k otázce financování VŠ. Dnes jde do rozpočtů VŠ cca 20 mld. Kč institucionálních prostředků a další peníze přicházejí přes výzkumné záměry a granty. Předpokládá se, že výzkumné záměry dojdou, ale nebudou vyhlášeny nové. Do té doby by měl vstoupit v platnost nový zákon. Žádný definitivní model budoucího financování zatím není vypracován, ale uvažuje se o tom, že po několika letech by přidělované finanční objemy měly setrvačnou část odvozenou vždy z rozpočtů předchozího roku, každoročně korigovanou v rozmezí cca plus minus 10% podle hodnocení jednotlivých VŠ a fakult.

K dotazu L. Přecha o možnostech podpořit financování VŠ penězi z fondů EU prorektor J. Bednář uvedl, že jde o veliké objemy peněz, a proto je v souvislosti s tímto problémem mnoho diskusí a velká aktivita. Situaci lze shrnout do dvou bodů: je to obrovská šance, ale zároveň je spojená s nekompromisními podmínkami a náročnou administrativou. Nezbyvá nic jiného, než se obojí naučit zvládat. Je však třeba vzít na vědomí, že mnoho ze zmíněných prostředků EU nelze použít v Praze.

K uvažovanému záměru přiznat vybraným institucím statut vysoké školy výzkumného charakteru vyjádřil I. Barvík názor, že výzkumné by měly být nikoliv VŠ jako celky, ale vybrané fakulty. Prorektor J. Bednář k tomu řekl, že to je i stanovisko Rady VŠ, a že by dokonce mohlo jít i o vybrané obory. Podle jeho názoru by jako celek charakteru výzkumné VŠ jako jediná v ČR odpovídala VŠCHT.

4. Pravidla pro organizaci studia na MFF (první čtení).

Vedení MFF předložilo senátu k projednání v prvním čtení návrh Pravidel pro organizaci studia na MFF, která nahradí pravidla studia přechodně upravená opatřeními rektora a děkana. Proděkan L. Skála v úvodu probral hlavní změny zapracované do verze návrhu nedávno předběžně diskutované v AS. Převážná část následné diskuse byla věnována obsahu čl. 4 o stanovení minimálního počtu kreditů. O. Zajíček úvodem tlumočil nesouhlas SKAS s návrhem na vypuštění závěrečných dvou vět článku – odstavce 3. Další diskuse o této otázce i o celém článku nedospěla k přesvědčivému závěru, bylo proto provedeno orientační hlasování o návrhu ponechat text celého článku 4 v původně navržené podobě – schváleno hlasováním s výsledkem 13 – 2 – 4. V zájmu pozitivního usměrnění diskuse, která byla částečně kontroverzní, doporučil R. Kryl nejprve hovořit o cílech, kterých chceme novými pravidly studia dosáhnout, a teprve potom se vrátit k problému kreditů i dalších diskutovaných ustanovení.

Ukázalo se, že představy většiny členů senátu o cílech, kterých chceme dosáhnout, lze shrnout do pěti bodů: Chceme nezhoršit úroveň absolventů. Chceme jasně vytyčit normální průběh studia (a například tento průběh oceňovat stipendii). Chceme umožnit pozvolnější průběh studia studentům hůře připraveným ze střední školy, souběžně pracujícím či jinak pomalejším. Chceme znemožnit pohodlné přežívání na fakultě "parazitům". Chceme mít studijní systém motivující studenty ke studiu.

Některé další diskutované body: zpřesnit ustanovení o udělování zápočtů studenty doktorského a magisterského studia, případně rozšířit i o studenty studia bakalářského (podle K. Zváry by to mohlo odporovat univerzitnímu předpisu); vyjasnit, v jaké míře mají právo na konzultace studenti jiných fakult; vyhnout se nadbytečnému rozšiřování povinností studentů; nereálnost vypisování přesných zářijových zkouškových termínů již v květnu; propadnutí termínu zkoušky v případě neomluvené neúčasti přihlášeného studenta.

Jednání mimo jiné vyznělo ve smyslu doporučení děkanovi fakulty, aby při novelizaci Směrnice pro organizaci studia pro příští akademický rok přihlédl i k námětům z této diskuse.

Před hlasováním o postoupení předpisu do druhého čtení předložil R. Kryl s odvoláním na průběh diskuse a šíři vyslovených názorů jako protinávrh text usnesení: "Po diskusi AS odkládá první čtení Pravidel pro organizaci studia na MFF." Hlasováním s výsledkem 5 – 9 – 5 byl protinávrh zamítnut.

Usnesení: AS postupuje návrh Pravidel pro organizaci studia na MFF do druhého čtení a ukládá předsednictvu AS zařadit druhé čtení nejdříve na listopadové zasedání senátu.

Hlasování: 17 – 0 – 2

5. Schválení podmínek přijetí ke studiu na akademický rok 2008/09.

Vedení fakulty předložilo senátu text brožury s kompletními informacemi o přijímacím řízení na akademický rok 2008/09, jejíž součástí je senátem každoročně schvalovaná část stanovující podmínky přijetí ke studiu na MFF. Proděkan L. Skála jednání uvedl stručným shrnutím vybraných bodů z textu brožury a zejména uvedl, že vedení fakulty se po důkladném zvážení a po předběžné diskusi na minulém zasedání AS rozhodlo navrhnout počínaje uvedeným akademickým rokem uskutečňovat přijímací řízení bez přijímacích zkoušek do bakalářského studia. Mezi důvody pro toto rozhodnutí patří snaha o zpomalení úbytku uchazečů o studium na MFF a otevření fakulty širšímu okruhu studentů, kteří předpoklady pro studium našich oborů mají a z různých důvodů směřují na jiné školy. Proděkan J. Anděl také upozornil na fakt, že po letošních přijímacích zkouškách byl pro nesplnění minimálních požadavků odmítnut jen malý počet uchazečů.

K tomuto závažnému bodu proběhla rozsáhlá diskuse, v níž zazněly argumenty pro i proti zrušení přijímací zkoušky. Kritické názory (obavy, že utrpí prestiž MFF; přílišné ustupování ekonomickému tlaku a zaměření na kvantitu může snížit kvalitu studia; potíže s „nestudujícími“ studenty nebo studenty s malým zájmem o naše obory; negativní zkušenosti některých jiných škol po zrušení přijímacích zkoušek; pro studenty s předpoklady pro studium na MFF nemůže být přijímací zkouška problémem aj.), byly shrnuty ve vystoupení P. Kaplického a také v dopise, který členům AS adresoval vedoucí katedry matematické analýzy doc. M. Rokyta. Děkan Z. Němeček zdůraznil, že vedení fakulty se nerozhodovalo na základě ekonomických argumentů. Chce-li fakulta úspěšně rozvíjet vědu, potřebuje nadané studenty vybírat z většího okruhu studentů. Navíc stojí za to dát šanci i studentům, kteří v sobě předpoklady ke studiu mají, ale měli smůlu na horší přípravu na střední škole a potřebují zpočátku pomalejší tempo. Co se týče prestiže fakulty, spíše než úroveň nebo existence přijímacích zkoušek ji zajišťují kvalitní absolventi. V žádném případě nechceme slevit z požadavků na absolventy. I. Barvík poukázal na určité nebezpečí, že některé geograficky blízké univerzity v Německu nám mohou část uchazečů přetáhnout. Všechny vyslovené názory nesly charakter odpovědného zvažování závažného kroku.

Zazněly i kritické připomínky k uspořádání informační brožury, v budoucnu by bylo dobré ji přepracovat. V současné brožuře je informace o zrušení přijímací zkoušky poněkud „utopená“ v rozsáhlém textu, je žádoucí umístit zmínku o ní i v její preambuli, a to bezpodmínečně i s přesvědčivým vysvětlením důvodů pro toto opatření. Přesvědčivého vysvětlení záměrů fakulty by mělo být dbáno i při propagačních akcích fakulty, v materiálech rozesílaných středním školám a vůči veřejným sdělovacím prostředkům.

Do závěrečného hlasování se promítly i názory vyslovené v diskusi na minulém zasedání senátu.

Usnesení: AS MFF schvaluje předložené podmínky přijetí ke studiu na akademický rok 2008/2009.
Hlasování: 12 – 2 – 5

6. Volba 1. místopředsedy a předsedů komisí AS.

Vzhledem k vypršení jednoletého funkčního období byly tajným hlasováním provedeny volby 1. místopředsedy a předsedů ekonomické a studijní komise senátu. Funkcí skrutátorů předsedající pověřil M. Rottera a V. Flašku. Na první dvě funkce byl vždy navržen jediný kandidát, zatím co na funkci předsedy studijní komise byli navrženi dva kandidáti v pořadí J. Lipovský a P. Kaplický.

Výsledky voleb:

1. místopředsedou AS byl zvolen Jiří Dolejší, a to 12 hlasy z 13 hlasujících,
předsedou ekonomické komise AS byl zvolen Josef Pešička, a to 18 hlasy z 18 hlasujících.
předsedou studijní komise AS byl zvolen Petr Kaplický, a to 10 hlasy ze 17 hlasujících. V tomto hlasování bylo pro J. Lipovského odevzdáno 6 hlasů, 1 hlas byl neplatný.

7. Vyhlášení voleb do zaměstnanecké komory AS MFF a do AS UK.

Předseda AS K. Zvára připomněl nedávno schválenou novelu Volebního a jednacího řádu AS MFF, která mimo jiné v rámci přechodných opatření stanoví zkrácení funkčního období současné zaměstnanecké komory AS MFF do 31. ledna 2008. Tato skutečnost vyvolává potřebu uskutečnit v podzimním období volby nové ZKAS. Zároveň předsednictvo AS UK vyhlásilo na listopad 2007 volby do druhého sboru členů AS UK, do něhož patří MFF. Předsednictvo AS navrhuje, aby vzhledem k předpokládané organizační náročnosti proběhly obojí volby ve stejném termínu.

Usnesení:

AS vyhlašuje volby do nové zaměstnanecké komory AS MFF pro funkční období od 1. února 2008 do 31. ledna 2011 na dny 13. a 14. listopadu 2007.
Hlasování : 17 – 0 – 0

AS vyhlašuje volby zástupců MFF do obou komor AS UK pro funkční období od 1. února 2008 do 31. ledna 2011 na dny 13. a 14. listopadu 2007.
Hlasování : 17 – 0 – 0

8. Stanovení termínů zasedání senátu v zimním semestru.

V zimním semestru 2007/08 se zasedání AS MFF budou konat v termínech

17. října 2007, 14. listopadu 2007, 12. prosince 2007 a 9. ledna 2008.

Přijato tichým souhlasem.

9. Různé.

- J. Trnka v souvislosti s otázkou, kterou mu položil jeden ze zaměstnanců fakulty, otevřel problém, zda lze na fakultních osobních webových stránkách zveřejňovat své politické názory. V krátké debatě bylo konstatováno, že pravidla pro uživatele fakultního internetu vymezuje příkaz děkana čís. 4/1998, v jehož odst. 4 písm. b se praví, že „je zakázáno zneužívat počítačové sítě k šíření komerční, politické, náboženské nebo nacionální propagandy“. Je však třeba odlišit politickou propagandu od zaujetí odborného stanoviska, například na umístění amerického radaru v ČR.
- J. Dolejší podal krátkou informaci o průběhu Dne dětí na MFF 1. června, v jehož rámci se uskutečnila řada menších akcí na fakultě i mimo ni.

Zasedání bylo ukončeno ve 22,45 hod.

Příští zasedání AS MFF se uskuteční dne 17. října 2007 v 18:00 hod.

Zapsal: O. Bílek